

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry

PL 3000

90014 Oulun yliopisto

pply@pply.fi

6.3.2025

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (PPLY) lausunto Hallan merituulivoimahankkeen YVA-selostukseen

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PPLY) yhtyy Meri-Lapin Lintutieteellisen Yhdistyksen Xenus ry:n lausuntoon koskien merituulivoimalasuunnitelmia Perämerellä. PPLY esittää edellä mainittuun lausuntoon viitaten, että Halla-merituulivoimahankkeessa valitaan VEO-vaihtoehto eli hanketta ei toteuteta.

Tuulivoimaloiden rakentaminen Perämerelle voi rikkoa matalan ja herkän merialueen ekologisen tasapainon. Merituulivoiman linnustovaikutusten osalta viittaamme PPLY:n tekemään selvitykseen, joka koskee Pookin suunniteltua tuulivoima-aluetta (ent. Suurhiekkä).

Lisätietoa:

Eskelin, T., Markkola, J., Tuohimaa, H., Suorsa, V., Luukkonen, A., Ruhanen, H-R, Tapio, T.,

Väyrynen, T. 2009: Suurhiekan linnusto ja arvio suunnitellun tuulipuiston

linnustovaikutuksista. Osaraportti Suurhiekan YVA-selostusta varten. Pohjois-Pohjanmaan

lintutieteellinen yhdistys ry. WPD Finland Oy. Oulu 176 s.

Seija Rannikko

PPLY:n puheenjohtaja

Petri Haapala

PPLY:n suojelutoimikunta

LIITE

Suomen ympäristökeskukselle ja merituulivoimalasuunnittelukoordinoinnin sidosryhmille

LAUSUNTO JA KOMMENTOINTI MERITUULIVOIMALASUUNNITELMIIN

PERÄMERELLE

Viite: Merituulivoimaloita koskeva lausunto-/kommentointipyyntö/SUKES

Perämeri on tärkeä lintujen muuttoväylä ja vesilinnuille tärkeä levähdys-, pesintä- ja sulkimisalue. Kevätmuutto suppiloituu sen pohjukkaan edeten pohjoiseen pääosin suurjokien Tornio-, Kemi- ja Simojoen sekä Kivaloiden vaaravyöhykkeen ohjaamina muuttoreitteinä. Syksyinen paluumuutto purkautuu Perämerelle lähes vastaavia reittejä pitkin. Perämeren pohjoisosa on pääosin alle 20 metrin syvyinen alue, jota Suomen puolella hallitsevat Perämeren kansallispuiston saaristo sekä selkien pikku saaret ja luodot matalikoineen.

Perämeri on erityisen tärkeä pohjoiseen muuttaville vesilinnuille kuten mustalintu, pilkkasiipi, alli, sotkat, kaakkurit ja kuikat sekä koskelot. Perämeri on merkittävä lokkien ja tiirojen pesintä- ja kertymäalue. Näihin kuuluvat erityisesti erittäin uhanalaiseksi lajiksi luettava selkälokki ja pohjoisinta lajinsa pesintää edustava pikkutiira. Perämeri on myös Suomen pohjoisin riskilän, ruokin ja merikihun esiintymisalue.

Perämeren selkien ja matalikoiden osalta lintukartoitukset ovat puutteellisia meriolosuhteiden haasteellisuuden johdosta. Sen sijaan sen saaristot ja luodot ovat olleet vuosikymmeniä säännöllisen lintulaskentojen piirissä. Merituulivoimalasuunnitelmien johdosta on suuri tarve vuoteen 2030 mennessä kartoittaa merialueen muuttoreitit sekä matalikoiden ja lahdelmien levähdysalueet. Tätä vaadetta tukee EU:n biodiversiteettistrategian asettama tavoite suojella 30 % EU:n merialueesta kyseiseen vuoteen mennessä ja tavoite myös tiukasta suojelusta, jonka tulisi kattaa vähintään 10 % merialasta. Suojelualueet merkitsevät rakentamiskieltoa, luonnonvarojen ja eliöstön hyödyntämiskieltoa ja häirintäkieltoa (EU:n komissio 2021). Tällaisia alueita Suomessa ei ole juuri lainkaan, ei maalla eikä etenkin merellä (EU:n ympäristökeskus 2019).

Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus pitää erittäin tarpeellisena Perämeren alueen muuttoreittien ja levähdys- ja sulkasatoalueiden lintumäärien sekä esiintymisten ajankohtien selvittämistä. Tätä selvitystä täydentävät saariston ja merelle saarilta tehdyt ja päivitettävät lintulaskennat ja havainnot. Merelliset selvitykset on syytä tehdä vähintään

kolme kertaa vuosittain eli touko-, heinä-elo- sekä syys-lokakuussa, mahdollisesti vielä marraskuussa arktisten lintujen myöhäismuuton johdosta. Merellisten olosuhteiden haastavuuden johdosta laskentoja on ehkä tarpeen keskittää tiettyihin lajeihin ja levähdysparvien hakemiseen ja laskemiseen sekä tukeutua luodoilta ja saarilta tähystämiseen, joilta hallitaan laajempia alueita ilman, että häiritään lepääviä ja sulkasatoisia lintuja. Havainnot kirjataan Tiira-havaintojärjestelmään ja niistä analysoidut summat esim. lintualue tietokantaan (IBA-selain). Havaintoja ja niiden merkittävyyttä voidaan arvioida lajikohtaisesti. Löydetyt pesintä- ja sulkasatoalueet voidaan tilastoida myös lajikohtaisesti kuten myös kevät- ja syysmuuttojen ajankohdat. Merialueelta voidaan tilastoida analysoida myös lintujen käyttäytymiseen vaikuttava laiva- ja veneliikenne- sekä metsästys- ym. muu mahdollinen häirintä. Alusten tunnistamisen ja sijainnin määrittämisen AIS-järjestelmä auttaa selvittämään sitä käyttävien alusten kulkureitit ja reittien tiheyden. Tätä dataa voidaan käyttää selvittäessä lintujen pakokäyttäytymistä, joka tiedetään olevan erityisesti kuikilla ja kaakkureilla suurta, jopa useiden kilometrien verran.

Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry vastustaa Perämerelle merituulivoimaloiden rakentamista ennen kuin on selvitetty Perämeren alueen lintujen muutto-, levähdys-, pesintä- ja sulkasatokäyttäytyminen. Jo olemassa olevan tiedon mukaan Perämeri on Lapin arktisten vesilintujen päämuuttoreitti. Erityisesti arktisten vesilintujen muutto tapahtuu matalalla ja juuri tuulimyllyjen lapakorkeudella lentäen, minkä johdosta yhdistys vastustaa Perämerelle sijoitettavien merituulivoimaloiden rakentamista. Lintujen muutto tapahtuu Perämeren selkien koko leveydeltä ja reitteihin vaikuttavat jääreunojen sijainti ja muut sääolosuhteet.

Kannanotomme perustuu yli 50 vuoden kokemukseemme Perämeren saaristossa ja rannikolla tehtyihin säännöllisiin lintukartoituksiin ja muuton seurantaan. Xenus on valmis vastaamaan jäsentensä voimin Perämeren lintututkimushaasteeseen, mikäli siihen saadaan erillinen rahoitus.

Kemi 13.2.2024

Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry:n puolesta

Allan Hamari

puheenjohtaja

p. 040 838 25 67